

O ISIS UND OSIRIS

Muziek waar
het hart van
gaat zingen

65

Uit de opera *Die Zauberflöte*, KV 620
Mozart, Wolfgang Amadeus (1756 – 1791)

Franz Crass, bas
RIAS Kammerchor & Orchestra
Karl Böhm

<i>O Isis und Osiris, welche Wonne! Die düstre Nacht verscheucht der Glanz der Sonne. Bald fühlt der edle Jüngling neues Leben; Bald ist er unserm Dienste ganz gegeben. Sein Geist ist kühn, sein Herz ist rein, Bald wird er unser würdig sein.</i>	<i>O Isis en Osiris, wat een geluk! De duistere nacht verhuult de glans van de zon. Spoedig voelt de edele jongeling nieuw leven; spoedig is hij voor onze dienst beschikbaar. Zijn geest is dapper, zijn hart is zuiver, spoedig is hij het waardig één van ons te zijn.</i>
---	---

Er zijn veel mooie operakoren en wie naar *Die Zauberflöte* van Mozart luistert, krijgt waar voor zijn geld. Dit is het *Chor der Priester*.

Schikaneders sprookjesverhaal over goed en kwaad is vrij algemeen bekend. Maar het is een fascinerende vraag om te beantwoorden: wie van de hoofdfiguren belichaamt nu eigenlijk het kwaad en wie het goed?

Mozart was vrijmetselaar gedurende het grootste deel van zijn volwassen leven en er is een duidelijke onderstroom van vrijmetselarij in deze opera aanwezig. Juist dat kenmerk van deze opera heeft boeken vol academisch commentaar opgeleverd sinds de première van het werk in 1791. Het rituele element is onmiskenbaar in *Die Zauberflöte*. Gelukkig hoeft men niet op de hoogte te zijn van de vrijmetselarij om van dit werk te genieten als van een test van liefdestrouw. Het werk zit vol met al of niet geslaagde grappen en van priesterlijke plechtigheden. Van die laatste laat ik er twee horen. Dit is de eerste. Elke keer dat ik dit hoor ben ik gefascineerd door het feit dat de twee simpele herhalingen, waarin het koor der priesters de priester Sarastro nazingt, zo'n krachtig effect op de luisteraar heeft. Ja, veel mensen vinden Mozart ten onrechte maar vlakjes. Wie met zulke eenvoudige stijlmiddelen zo'n effect weet te bereiken, is geniaal.

Luister en je gaat bijna als vanzelf mee neuriën als Mozart de laatste regel drie keer herhaalt: eerst de priester, dan het koor der priesters, tot slot het orkest. Inderdaad: eenvoudig geniaal!